

Varianta prodloužení metodiky 2011

Shrnutí: Varianta vychází striktně z dikce zákona¹⁾, který hodnocení výsledků výzkumných organizací stanovuje jako jeden z ukazatelů pro přípravu návrhu státního rozpočtu na oblast VaVaI. Způsob provedení tohoto hodnocení bude stanoven metodikou platnou po 3 roky a vycházející z textu Metodiky 2011. Metodika 2012 připravená v roce 2011 KHV a zavádějící 3 zásadní změny v hodnocení nebude realizována. Tím bude splněno jedno z doporučení auditu „stabilizovat prostředí VaV do doby vzniku oborových metodik“. Návrh státního rozpočtu na oblast VaVaI bude kombinací výsledků hodnocení (tzv. „RIV body“) s vahou 20% a střednědobého výhledu s vahou 80 %.

Úvod

Prodloužená Metodika 2011 hodnotí výsledky výzkumných organizací (dále jen „VO“) pro navrhované období 2012 až 2014 v souladu s ustanoveními § 5a odst. 2 písm. b) zákona č. 130/2002 Sb.¹.

Období do roku 2014 je navrženo proto, že v roce 2014 by již měly být známy výsledky projektu IPn „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“, který by měl definovat jednotlivé oborové Metodiky a navrhnout způsob hodnocení VO. Výsledky tohoto projektu by měly být podrobně připomínkovány a diskutovány v Radě a následně pak promítnuty do Metodik a předloženy vládě ČR ke schválení tak, aby hodnocení provedené dle nich mohlo být použito pro přípravu návrhu státního rozpočtu na oblast VaVaI.

Pokud by tyto výsledky projektu měly být použity pro přípravu návrhu státního rozpočtu na oblast VaVaI na rok 2016, muselo by celé projednání v Radě, odhady nákladů na implementaci, stanovení rozsahu administrativního zajištění atd. včetně následného schválení vládou ČR proběhnout do konce dubna 2014. Tato čtyřměsíční lhůta však pro tyto úkoly neposkytuje dostatečný časový prostor. Je asi realistické očekávat, že tyto Metodiky budou k dispozici od roku 2015, tj. budou použity až pro přípravu návrhu státního rozpočtu na oblast VaVaI pro rok 2017.

A. Vliv Metodiky na návrh státního rozpočtu na oblast VaVaI

Navrhuje se, aby „přechodná metodika“ měla na návrh státního rozpočtu na oblast VaVaI pouze částečný vliv, např. pro rok 2013 Rada odsouhlasila poměr pouze z 20 %. Zbýlých 80 % bude dáno schváleným střednědobým výhledem, který je součástí platného a schváleného zákona o státním rozpočtu na oblast VaVaI. Nedoporučuje se fixovat těchto 80 % na jiný ukazatel (např. předchozí rozpočet), neboť ten může být, a v minulosti vždy byl, zatížen jednorázovými zásahy, které by se tak fixovaly i do budoucnosti. Určení míry vlivu Metodiky na konkrétní návrh rozpočtu bude Rada vždy každoročně nově určovat na svém jednání při přípravě tohoto návrhu.

---

¹ Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Jedním z výsledků navrhované „přechodné metodiky“ by měla být identifikace těch výzkumných organizací, které jsou zřetelně nekvalitní. Tuto informaci by měli jednotliví poskytovatelé využít při rozdělování finančních prostředků na VO spadající do jejich kompetence.

B. Sledované období pro hodnocení

- (a) Pro rozdělení celkové částky na rozvoj VO na jednotlivé poskytovatele stávající hodnocení vycházela vždy z údajů za klouzavé pětileté období. Tím bylo dosaženo stabilizačního efektu např. při ročních výpadech v publikování výsledků. Tento princip by zůstal zachován.
- (b) Klouzavé pětileté období by bylo použito v rámci hodnocení výsledků VO pro rozdělení celkové částky na rozvoj VO daného poskytovatele na jednotlivé VO spadající do kompetence tohoto poskytovatele. (Poznámka: týká se jen těch poskytovatelů, kteří nemají stanoven vlastní způsob hodnocení).

Důvodem k tomuto kroku je

- (e) snaha dosáhnout stabilizačního efektu u jednotlivých VO v případě, že poskytovatel jim rozděluje podporu na rozvoj VO výhradně dle dosažených výsledků;
- (f) nesnížit neúměrně vliv hodnocení výsledků VO pro stanovení celkové částky na rozvoj VO na jednotlivé poskytovatele, neboť stabilizační efekt je již obsažen ve fixní částce 80 % vycházející ze střednědobého výhledu návrhu státního rozpočtu na oblast VaVaI.

C. Úprava výchozího textu Metodiky 11

V celém textu budou aktualizovány kalendářní údaje tak, aby postihovaly celé období platnosti Metodiky, tj. roky 2012 až 2014.

V kapitole V. stávajícího textu Metodiky 2011 bude vypuštěna část V. 2. C) popisující nastavení poměrů mezi skupinami oborů a celá část V. 3. popisující postup pro výpočet finanční hodnoty bodu. Úvodní odstavec a část V. 1. Cíl bude přeformulován ve smyslu provedených úprav.

V kapitole V. stávajícího textu Metodiky 2011 zůstane nezměněna část V. 2. A) popisující redukci neopodstatněného nárůstu některého typu výsledku nad 115 % a dále část V. 2. B) popisující úpravy poměru mezi výsledky základního a aplikovaného výzkumu na 85 : 15.

Ostatní text Metodiky 2011 zůstane beze změny.

D. Výstupy z upravené Metodiky 11

Výstupy z upravené Metodiky 2011 by byly:

- (a) nekorigované body za pětileté období (pouze pro potřeby MŠMT), nepůjde o veřejný výstup;
- (b) korigované body za pětileté období pro potřeby jednotlivých poskytovatelů (oficiální a zveřejněný výstup provedeného hodnocení);

E. Ověření nových principů

Metodika 2012, tak jak ji v minulém roce připravila Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů (KHV), obsahovala 3 významné změny oproti postupům uvedeným v Metodice 2011. Byl to nově navržený způsob:

- hodnocení monografií prostřednictvím odborných verifikačních panelů, tedy nových „odborných komisí“;
- hodnocení výsledků aplikovaného výzkumu prostřednictvím nikoliv dosažených výsledků, ale prostřednictvím mzdových prostředků vynaložených na projekty a výzkumné záměry, ze kterých tyto výsledky aplikovaného výzkumu vznikly;
- hodnocení pouze některých druhů výsledků pro jednotlivé skupiny oborů, tj. v dané skupině oborů by určité druhy výsledků nebyly vůbec bodovány.

Analýzy k nově navrhovaným a výše uvedeným způsobům hodnocení však nebyly provedeny, byly zpracovány pouze vybrané modelové případy. Bylo by účelné zadat provedení takových analýz a modelových výpočtů s cílem ověřit správnost a použitelnost těchto principů. Po kladném ověření by uvedené principy mohly být postoupeny realizačnímu týmu projektu IPn k jejich zapracování do doporučených postupů.

Ideový návrh: prof. Němeček, prof. Málek, RNDr. Havlas;

Zpracoval: Ing. Matějka, zapracovány připomínky členů a stálých hostů Rady

23. 3. 2012